

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Tarım ve Orman Bakanı** tarafından Anayasa'nın 98 inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Muazzez ORHAN

Van Milletvekili

İran'ın Xoy kenti merkezli, 23 Şubat 2020 tarihinden yaşanan deprem; Van ilimizin Başkale ilçesi ve çevresinde şiddetli bir şekilde hissedilmiştir. Türkiye saati ile 08:52'de merkez üssü Mw 5.9 büyüklüğünde, yerin 14.9 km derininde meydana gelen bu depremin en yakın yerleşim birimi olan Van ilinin Başkale ilçesine bağlı Kaşkol köyüne uzaklığı 10.33 km'dir. Bu depremden yaklaşık 10 saat sonra Türkiye saati ile 19.00'da merkez üssü yine Xoy (İran) olan Mw 5.9 büyüklüğünde bir deprem daha meydana gelmiştir. İlk depremden, 25.02.2020 16.00'a kadar geçen zamanda, 262 artçı deprem kaydedilmiştir. Meydana gelen ilk depremin belirgin süresi ilk hesaplamalara göre 24 sn. ikinci depremin belirgin süresi ise 31 sn. olarak hesaplanmıştır. Depremde kerpiç yapılar tamamen yıkılmıştır. Bu yapılarda can ve mal kaybı meydana gelmiştir. 10 yurttaşın yaşamını yitirdiği 64 kişinin yaralandığı depremden yüzlerce hane etkilenmiştir. Deprem bölgeyi ekonomik açıdan etkilemiş ve bölge ekonomisi için kritik öneme sahip çok sayıda evcil hayvan da depremden telef olmuştur. Başkale ve Saray ilçesine bağlı mahallelerde 233 ahır yıkılırken, 3 bin 329 küçükbaş, 72 büyükbaş hayvan telef olmuştur.

Şubat-Haziran 2020 döneminde geçen süreye ve yapılan dayanışma girişimlerine rağmen Van ili Başkale ilçesi Özpınar (Elbês), Gelenler (Kêrhati), Güvendik (Elezi) ve Kaşkol (Qalkol) mahallerinde depremin yaraları sarılamamış, hane sorunu çözülememiş ve özellikle temel ekonomik faaliyet olan hayvancılık için gerekli barınaklar oluşturulamamıştır. Bu süreçte yaşanan artçı depremlerin yanı sıra, 25-28 Mayıs 2020 tarihleri arasında yaşanan don ve fırtına olaylarının etkisiyle depremzedelere ait küçük baş hayvanların telef olduğu vakalar yaşanmıştır. Deprem sonrası uygun haneler ve barınakların hızlı bir şekilde depremzedelere ulaştırılması gereklidir. Yaşanan bu afetler sebebiyle mağdur olan çiftçiler çok zor dönemler yaşamaktadır. Bazı çiftçilerin hem deprem nedeniyle hem de fırtına nedeniyle hayvan kayıplarının karşılanmadığı yapılan görüşmeler kapsamında tespit edilmiştir. Ortaya çıkan maddi zararın hızlı bir şekilde telafi edilmesi gereklidir. Geline aşamada depremzedelerin zararları tam

olarak karşılanmamış ve sürdürülebilir bir yapı kurulmamıştır. COVID-19 nedeniyle durgunluk aşamasına gelen temel ekonomik faaliyetlerin de etkisiyle çok ciddi bir işsizlik ve yoksullaşma riski ortaya çıkmış ve bölgedeki nüfus için toplumsal bir tehdit haline gelmiştir.

Bu bağlamda;

- 1) Van İli Başkale İlçesi ve çevresinde 2020 yılında yaşanan deprem, fırtına ve don afetlerinin ortaya çıkardığı olumsuzluklardan ve artçı depremlerin devam etmesinden ötürü afet bölgesi ilan edilmesi planlanmakta mıdır?
- 2) 2020 yılında Başkale ilçesi ve çevresinde hissedilen deprem, fırtına ve don ve benzeri doğal afetler nedeniyle yurttaşların maddi kayıpları üzerine bir araştırma yapılmış mıdır?
- 3) 2020 yılında Başkale ilçesi ve çevresinde hissedilen deprem, fırtına ve don ve benzeri doğal afetler nedeniyle çiftçilerin zararları üzerine bir araştırma yapılmış mıdır?
- 4) Çiftçilerin kayıplarının tazmin edilmesi için yürütülen çalışmalar nelerdir?
- 5) Bazı çiftçilerin hayvan kayıplarının karşılanmama gerekçeleri nelerdir?
- 6) Başkale depremi sonrasında bu kapsamda çiftçilere sunulan destekler nelerdir?
- 7) Başkale depremi sonrasında yeniden inşa edilen barınak/ahır sayısı kaçtır? Bu kapsamda kaç çiftçiye destek sunulmuştur?